

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ตามการรับรู้ของบุคลากร ศีษาระดับการมีส่วนร่วมพร้อมทั้งเปรียบเทียบการรับรู้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของบุคลากรที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกันของบุคลากร ต่อจากนั้นนำผลการศึกษาไปพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาและรับรองคุณภาพ เพื่อการขอรับรองคุณภาพโรงพยาบาล : โรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1.1 กลุ่มผู้ให้บริการแก่ผู้รับบริการโดยตรงและจบการศึกษาเฉพาะด้านที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ ลูกจ้างชั่วคราว ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิชาชีพ พยาบาลเทคนิค นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ นักรังสีเทคนิค นักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่งานเภสัชกรรม เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข ผู้ช่วยทันตแพทย์ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ จำนวนทั้งสิ้น 86 คน

3.1.2 กลุ่มสนับสนุนที่เป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชนที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล จำนวนทั้งสิ้น 63 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.2.2 ขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนและวิธีการในการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและคำถามแบบเลือกตอบ ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ในเรื่องของ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การดำรงตำแหน่ง ในงานพัฒนาคุณภาพการได้รับข้อมูลข่าวสารการพัฒนาคุณภาพ และประสบการณ์การอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว เป็นแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เป็นแบบสอบถามที่เลือกตอบ 2 ตัวเลือก คำถามประกอบด้วย

มาตรฐานทั่วไป (Gen1) ด้านการกำหนดพันธกิจ เป้าหมายและ
วัตถุประสงค์ จำนวน 17 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 2) ด้านการจัดองค์กรและการบริหาร
จำนวน 11 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 3) ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล
จำนวน 20 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 4) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล
จำนวน 14 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 5) ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติ
จำนวน 12 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 6) ด้านสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่
จำนวน 23 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 7) ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 14 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 8) ด้านระบบงาน กระบวนการให้บริการ
จำนวน 22 ข้อ

มาตรฐานทั่วไป (Gen 9) ด้านกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพ
จำนวน 14 ข้อ

มีคำถามทั้งหมด 146 ข้อ โดยมีคะแนนระหว่าง 0 – 146 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติกิจกรรมหรือมีกิจกรรมในหน่วยงาน

ไม่ปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 0 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรม หรือไม่มีกิจกรรมในหน่วยงาน

มีเอกสาร มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติกิจกรรมหรือมีกิจกรรมในหน่วยงาน

ไม่มีเอกสาร มีค่าเท่ากับ 0 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรม หรือไม่มีกิจกรรมในหน่วยงาน

การแปลคะแนน คะแนนเฉลี่ยรายด้านจากคะแนนรวมรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด หาค่าด้วยจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำคะแนนเฉลี่ยรายด้านที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยเทียบจากคะแนนเต็มรายด้าน แล้วจึงนำมาแปลผลเป็นระดับของการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพ กำหนดเกณฑ์ในการประเมินระดับ ดังนี้ (ณชนันท์ บุญค่านกลาง. 2543 : 74)

87.50 – 100.00	ระดับการปฏิบัติกิจกรรมและมีเอกสารการพัฒนาคุณภาพมากที่สุด
75.00 – 87.49	ระดับการปฏิบัติกิจกรรมและมีเอกสารการพัฒนาคุณภาพมาก
62.50 – 74.99	ระดับการปฏิบัติกิจกรรมและมีเอกสารการพัฒนาคุณภาพปานกลาง
50.00 – 62.49	ระดับการปฏิบัติกิจกรรมและมีเอกสารการพัฒนาคุณภาพต่ำ
0.00 – 49.99	ระดับการปฏิบัติกิจกรรมและมีเอกสารการพัฒนาคุณภาพต่ำมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว โดยสอบถามเกี่ยวกับการร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติตามแผน การร่วมการประเมินผล การดำเนินงานพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล แบบสอบถามที่ใช้วัดแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) สอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยวให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามความรู้สึกและความเชื่อเชิงประเมินค่าของตน ตั้งแต่ระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

การพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนรวมทุกข้อ จึงจะครอบคลุมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว

เกณฑ์ในการคิดค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคุณภาพสูง ผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ตรวจสอบแก้ไข คือ

- (1) นางสุนันทา ชนะวรรณ
นักวิชาการสาธารณสุข 7 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา
- (2) นายบรรจบ จันทร์เจริญ
นักวิชาการสาธารณสุข 7 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพนมสารคาม
- (3) นางบุญมี หัตตะโสภาก
หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลราชสาส์น
- (4) นางสาวมุกดา ไชยมโน
พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาลบางปะกง
- (5) นางพิชิตา ตัญญบุตร
พยาบาลวิชาชีพ 7 โรงพยาบาลบ้านโพธิ์

(6) นายสุพจน์ กังใจ

นักวิชาการสาธารณสุข 7 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา

4) การทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) เมื่อผ่านความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 6 ท่านแล้ว ผู้วิจัยนำกลับมาปรับปรุงตามคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอเพื่อให้อาจารย์ ที่ปรึกษาทราบ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลราชสาส์น จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือและปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ทำหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ส่งแบบสอบถามการวิจัยไปตามหน่วยงาน เพื่อให้หัวหน้างานแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรในหน่วยงานเพื่อกรอกแบบสอบถาม แล้วให้นำส่งแบบสอบถามคืน ภายใน 30 วันรวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน

3.3.3 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามสร้างคู่มือลงรหัส นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบลงรหัส และบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับมาทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล สร้างคู่มือลงรหัส ลงรหัสตามคู่มือลงรหัส กรอกข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการคำนวณทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม